

KS. WOJCIECH TUROWSKI

SPRAWOZDANIE Z SYMPOZJUM HOMILETYCZNEGO – „GŁOSZENIE SŁOWA BOŻEGO NA PERYFERIACH”

Wigry – 24-26.09.2017 r.

W niedzielę, 24 września, wieczorem, wspólną kolacją w wigierskim klasztorze pokamedulskim zawiązała się wspólnota polskich homiletów. Następnego dnia, po porannej Mszy św. i śniadaniu, o godz. 8.45 przewodniczący Stowarzyszenia Homiletów Polskich, ks. prof. Henryk Sławiński rozpoczął sympozjum pod hasłem: „Głoszenie słowa Bożego na peryferiach”. Podczas I. sesji referaty wygłosili: Ks. prof. Henryk Sławiński – Modele przepowiadania w różnych środowiskach, Ks. prof. Kazimierz Panuś – Miejsca przepowiadania słowa Bożego w Polsce w różnych epokach, Ks. prof. Witold Ostafiński – Głoszenie słowa Bożego podczas uroczystości patriotycznych, Ks. Sławomir Płusa – Głoszenie słowa Bożego do więźniów.

W tej części sympozjum prelegenci wskazywali, że współczesne głoszenie słowa Bożego wymaga nowego wyrazu. Z drugiej strony powrotu do modelu apostołskiego, na co zwrócił uwagę ks. prof. Henryk Sławiński. Należy głosić słowem, ale i czynem, przez świadectwo życia, aż po męczeństwo. Ks. prof. Kazimierz Panuś przypomniał, że sam Jezusa głosił słowo Boże nie tylko w synagogach lecz w domu, przy drodze, na wzgórzu, z łodzi – jako miejsce pracy rybaków, podczas Ostatniej Wieczerzy, wreszcie z krzyża. Miało to kontynuację w historii, aż po dzień dzisiejszy czego przykładem jest ewangelizacja miast – głoszenie w różnych środowiskach, które nie są miejscami sakralnym (stadiony, place, rynki, zakłady pracy, cmentarze). Chodzi o to, by poszukiwać słuchacza. Inną przestrzenią, która czasami może być postrzegana jako coś niestosownego do przepowiadania są uroczystości patriotyczne. Ks. prof. Witold Ostafiński zaapelował do zdrowego podejścia do tematu. Patriotyzm, to umiłowanie ojczyzny, cnota, która „stoi” blisko Boga, coś jak najbardziej pozytywnego. Zwrócił

uwagę, by taki typ homilii miał zawsze kontekst religijny, inaczej stanie się mową polityczną. Wskazał na wybitnych kaznodziejów: bpa Szlagowskiego, abpa Teodorowicza, kard. Wyszyńskiego, Jana Pawła II, ks. Popiełuszkę, abpa Majdańskiego, abpa Michalika. Prelegent zauważył, że polski wątek patriotyczny związany był zawsze z Maryją, a szczególnie z Jasną Górą. Wyjątkowym środowiskiem przepowiadania dobrej nowiny jest więzienie. Ks. dr Sławomir Płusa podzielił się refleksją przepowiadania słowa Bożego w środowisku więziennym. Wskazał na miłosierdzie, jako na dominantę głoszenia słowa Bożego w więzieniu. W II. Sesji wypowiedzieli się Ks. prof. Andrzej Draguła na temat: Przepowiadanie do niewierzących a dialog z niewierzącymi, Ks. prof. Leszek Szewczyk na temat: Treść przepowiadania do poszukujących Boga na przykładzie listów pasterskich biskupów Włoch i Francji, Ks. dr Jerzy Śwędrowski na temat: Głoszenie Ewangelii do osób zaangażowanych w działania społeczno-charytatywne.

Referujący odwoływali się do modelu głoszenia na Areopagu, jak to czynił św. Paweł. Zwrócili uwagę na współczesną „modę” prowadzenia otwartych dysput filozoficznych czy religijnych. Postulowano, by prowadzić dialog, jako nienarzucającą formę przekazu wiary. W dyskusji zaliczono dialog obok kerygmatu do formy ewangelizacyjnej. Interesujące było przedłożenie Ks. prof. Leszka Szewczyka, który zaprezentował listy biskupów, jako sposób docierania do ludzi niewierzących. Najpierw przytoczył listy papieża Franciszka do Eugenio Scalfariego, człowieka poszukującego Boga. Następnie odniósł się do Listu Episkopatu Polski „Dialog zadanie na nowy wiek” z 2003r., gdzie zaakcentowano szacunek do osób niewierzących i listu „Niewierzący w parafii sugestie duszpasterskie” z 1999r. Kolejnym omówionym dokumentem był list biskupów Francji z 1997r. „Proponować wiarę we współczesnym świecie” oraz list Episkopatu Włoch: „List do osób poszukujących Boga” 2008r. Prelegent postawił pytanie: Jak proponować wiarę nie narzucając jej? Odpowiedź była jasna – osadzić ją w ludzkiej egzystencji, w zauważeniu człowieka przede wszystkim w potku słów i rozbudowanych dowodów i twierdzeń teologicznych. Inną, alternatywną propozycją jest przestrzeń liturgiczna. Na kolejną peryferię głoszenia słowa Bożego jaką, jest działalność dobroczynna Kościoła, wskazał ks. dr Jerzy Śwędrowski, który zaapelował o ewangelizację wolontariuszy, aby dzieła miłosierdzia były osadzone w odkupieńczym dziele Jezusa Chrystusa, inaczej staną się filantropią.

Po obiedzie odbył się rejs statkiem papieskim „Tryton” po jeziorze Wigry. Na statku można było skosztować papieskich kremówek. O godz. 15.30

rozpoczęła się III. Sesja, podczas której głos zabrali: ks. dr Tomasz Krzesik OMI – Odwiedziny domowe jako okazja do głoszenia Ewangelii Chrystusa, O. dr Sebastian Wiśniewski – Głoszenie Ewangelii podczas wypraw turystycznych. Na przykładzie działalności "Niniwa Team", Ks. dr Michał Wilkosz – Przepowiadanie słowa w kontekście przemian religijności młodych Niemców i Polaków. Ta część sympozjum miała wydźwięk praktyczny. Prelegenci są homiletami, ale zaangażowani w pracę duszpasterską. W swoich wystąpieniach podzielili się refleksją, jak im się udaje głoszenie Ewangelii w pracy turystycznej czy polonijnej w Kanadzie i Niemczech. O godz. 17.00 uczestnicy konferencji zwiedzili miejscową świątynię z kryptami grobów ojców kamedułów i z zabytkowymi freskami „Tańca śmierci”, po czym odbyli spotkanie z pasterzem diecezji ełckiej, ks. bp. Jerzym Mazurem, który podzielił się swoim doświadczeniem głoszenia słowa Bożego w krajach misyjnych oraz głoszeniem Chrystusa jako biskup ełcki. Po kolacji, o godz. 19.00 odbyło się zebranie Stowarzyszenia Homiletów Polskich, podczas którego na Walnym Zebraniu wręczono medal „Zasłużonemu dla Homiletyki Polskiej” ks. prof. dr hab. Kazimierzowi Panusiowi z Krakowa za wybitne zasługi i ogromny wkład intelektualny w homiletyce polskiej. Laudację wygłosił przewodniczący, ks. prof. Henryk Sławiński. Zgodnie ze Statutem SHP (art. 15-18) dokonano wyboru władz Stowarzyszenia. Nowym przewodniczącym został ks. prof. Henryk Sławiński. Do zarządu SHP zostali przez Walne Zgromadzenie wybrani: ks. prof. Andrzej Draguła, ks. prof. Stanisław Dyk, ks. prof. Witold Ostafiński i ks. prof. Leszek Szewczyk. Na zebraniu zadecydowano o podziale funkcji: wiceprzewodniczącym SHP został ks. prof. S. Dyk; sekretarzem – ks. prof. L. Szewczyk, członkiem zarządu – ks. prof. A. Draguła, skarbnikiem – ks. prof. W. Ostafiński. Walne Zgromadzenie wybrało także Komisję Rewizyjną pod przewodnictwem ks. dra hab. Tadeusza Lewandowskiego. W skład Komisji Rewizyjnej weszli ponadto jako członkowie: ks. prof. Adam Kalbarczyk i ks. dr Sławomir Płusa. Obecnie w skład SHP wchodzi 55 członków (w tym 4. profesorów tytularnych, 5. doktorów habilitowanych na stanowisku profesora nadzwyczajnego, 7. doktorów habilitowanych, 32 doktorów i 7 magistrów).

Następnego dnia, 26 września odbyła się IV. sesja podczas której głos zabrali: Ks. prof. Adam Kalbarczyk – Głoszenie słowa Bożego z wykorzystaniem form teatralnych, Ks. dr Bartłomiej Kuźnik – Felieton radiowy jako forma poszukiwania oddalonych, Ks. dr Maciej Szczepaniak – Głoszenie słowa Bożego w telewizji, Ks. dr Michał Klementowicz – Przepowiadanie w portalach społecznościowych. W tej części sympozjum zabrali

głos specjaliści w komunikacji społecznej przez teatr czy środki komunikacji masowej. Mówcy zwrócili uwagę na ograniczoną percepcję współczesnych odbiorców słowa Bożego. Postawiono pytanie czy teksty elektroniczny e-homilii na licznych portalach społecznościowych i stronach internetowych, których jest bardzo dużo tzw. hiper teksty są homilią czy tylko religijną formą języka. Ks. Klementowicz uważał, że nikt nie jest odbiorcą jeśli tekst jest skierowany do wszystkich. Taki tekst homilii do wszystkich jest tekstem do nikogo, stwierdził. Postulowali o zwięzłość, przejrzystość i obrazowość wypowiedzi. Wskazali na ewangelizowanie z wykorzystaniem Internetu, TV, elementów teatralnych, wizualizacji czy przez pięknie, starannie wypowiedziane słowo w audycji radiowej. Wszyscy doszli do wniosku, że sporo jest już zrobiono, nie mniej jeszcze wiele obszarów w tej dziedzinie jest do zagospodarowania. W dyskusji postulowano, by w procesie dydaktycznym uwrażliwiać seminarzystów na umiejętne wykorzystanie niewerbalnych jak i werbalnych środków komunikacji nie wykluczając przekazu z ambony, przez radio, TV czy Internet. Po przerwie, o godz. 11.00 odbyła się ostatnia, V. sesja, gdzie wystąpili O. dr Andrzej Makowski z referatem: Misje miasta jako narzędzie ewangelizacji na peryferiach i O. dr Maciej Baron SVD z referatem: Kerygmaticzna ewangelizacja wielkomiejskich, „martwych przestrzeni niespotkania”. Referujący zauważyli, że współczesny człowiek jest postrzegany jako zagrożenie dla drugiego. Prelegenci poruszali się po obszarach złożonego środowiska wielkomiejskiego, w których nadal istnieje spora anonimowość. Wiara jest mocno sformalizowana i nieujawniana na zewnątrz, bez możliwości doświadczenia więzi z Jezusem Zmartwychwstałym w jakiegokolwiek wspólnocie czy parafialnej, czy duszpasterstwie specjalistycznym. Antidotum na to, będzie wykorzystanie elementów ewangelizacyjnych, jakie stosują Szkoły Nowej Ewangelizacji. Stwierdzono, że w XXI wieku istnieją „martwe miejsca”, gdzie nie dociera ewangelizacja. Tradycyjne formy duszpasterskie zawodzą, łącznie z misjami ludowymi. Postulowano, aby nie przekreślać, tego co jest doświadczeniem i tradycją Kościoła lecz mądrze je uwspółcześniać. Wskazano na „małe grupy” żyjące Ewangelią na co dzień jako na oazy w mieście, narzędzia dotarcia do jeszcze niezewangelizowanych. Konferencję zakończono obiadem.